

OCENE - ZAPISKI - POROČILA - GRADIVO

Učbenik poezije (*Поэзия. Учебник*)

Наталья И. Азарова, Светлана Бочавер, Кирилл Корчагин, Дмитрий Кузьмин, Борис Орехов, Владимир А. Плунгян, Евгения Сулова: *Поэзия. Учебник*. Москва: Оги, 2016. 886 с.

[Natalija I. Azarova, Svetlana Bočaver, Kirill Korčagin, Dmitrij Kuz'min, Boris Orehov, Vladimir A. Plungjan, Evgenija Suslova: *Poèzija. Učebnik*. Moskva: Ogi, 2016. 886 str.]

Učbenik poezije, kot so naravo tega minucioznega dela že v naslovu označili avtorji, se vpenja v dolgo in izjemno bogato rusko tradicijo preučevanja pesniške umetnosti in verza. Kljub visokemu znanstvenemu nivoju razpravljanja so avtorji razlage oblikovali tako, da so razumljive tudi manj izkušenemu bralcu in s tem to zapleteno, a nadvse zanimivo področje približali širšemu krogu bralstva. Ponazoritve s pesniškimi primeri iz ruske kanonske tradicije in (še) nekanoniziranih avtorjev od 18. pa do 21. stoletja razlage podkrepijo in omogočajo umestitev posameznih literarnoteoretskih prvin v širši literarnozgodovinski kontekst, hkrati pa predstavljajo uvid v rusko pesniško tradicijo.

Uvodna poglavja učbenika so namenjena definiranju poezije in njenih raznoterih podvrst, razmejevanju poezije in proze ter vprašanju tematizacije v poeziji ter interpretacije pesniških besedil. Problematizacija in prevpraševanje literarnointerpretacijskih praks prinaša zanimive uvide, ključne za sodobno literarno vedo. V posebnem delu so predstavljene tipologije lirskega subjekta, ločeno pa je analiziran tudi njegov odnos do avtorja oz. pesnika. Poleg razpravljanja o dogajalnem času in prostoru v pesniških besedilih so se avtorji analize in interpretacije lotili z najrazličnejših vidikov: sociološkega, etnološkega, psihološkega, teološkega, zgodovinskega, političnega itd.; prostor pa so namenili tudi mitologizaciji, ritualnosti in simboliki v poeziji.

Druga polovica dela se osredotoča na obliko in zgradbo pesniških del, začenši s paratekstualnimi elementi. Sledijo poglavja, ki se ukvarjajo z glasovno ureditvijo poezije, metriko, ritmiko in strofiko, s čimer se delo uvršča tudi v ožje območje verzologije, ki ima v ruski literarni vedi dolgo in plodno tradicijo. Posebno mesto je odmerjeno rimi - njenim vrstam, tipom in razvoju.

Nadalje je poezija predstavljena s stališča leksike, torej s stališča pesniškega slovarja, in slovnične oz. oblikoskladenjske ureditve. Med drugim so se osredotočili na različnost zunanjega oblikovanja pesniških tekstov in na žanrsko vprašanje, ki je obdelano v samostojnem poglavju, v sklopu katerega so obravnavani oda, elegija, balada, epitaľ in epigram. Kontekstualno so umetnost pesnjenja povezali z drugimi vejami umetnosti in umetnostnimi praksami, in sicer glasbo, arhitekturo, fotografijo, filmom ter gledališčem; umestili pa so jo tudi v kontekst filoloških oz. širše humanističnih znanosti ter predstavili zgodovino ruske in svetovne poezije; tako je primerjalni vidik še ena izmed odlik knjige. Konča se s široko in celostno obravnavo prevajanja poezije, pesniškega procesa samega in pisanja o poeziji. Nujno je izpostaviti, da avtorji v vseh poglavjih uspešno združujejo literarnovedno podkovanost z jezikoslovno, kar je pomembno zlasti v poglavjih o glasovni urejenosti in slovnični grajenosti verza, pa tudi sicer, saj je nauk o verzju že od nekdanj del tako jezikoslovja kot literarne vede.

Delo *Poezija: Učbenik* (Поэзия: Учебник) je primerno in koristno tako za strokovno podkovanega preučevalca pesniške besede kot za širšo zainteresirano publiko – skratka, uporabno je za vsakogar, ki bi poezijo rad razumel bolje, globlje in v vseh njenih mnogoterih pojavnih oblikah. Gre za zgled dobrega celostnega priročnika oz. učbenika poezije, kot bi ga morala imeti vsaka (nacionalna) literarna veda.

Neža Kočnik
Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
neza.kocnik@gmail.com

Slavistična revija 71/3 (2023): 333–334
DOI 10.57589/srl.v71i3.4140
Tip 1.19